

Борба

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП,

ОНС И ОК НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ
Велико Търново

Година XXXIV

1977

МАРТ

3

Четвъртък

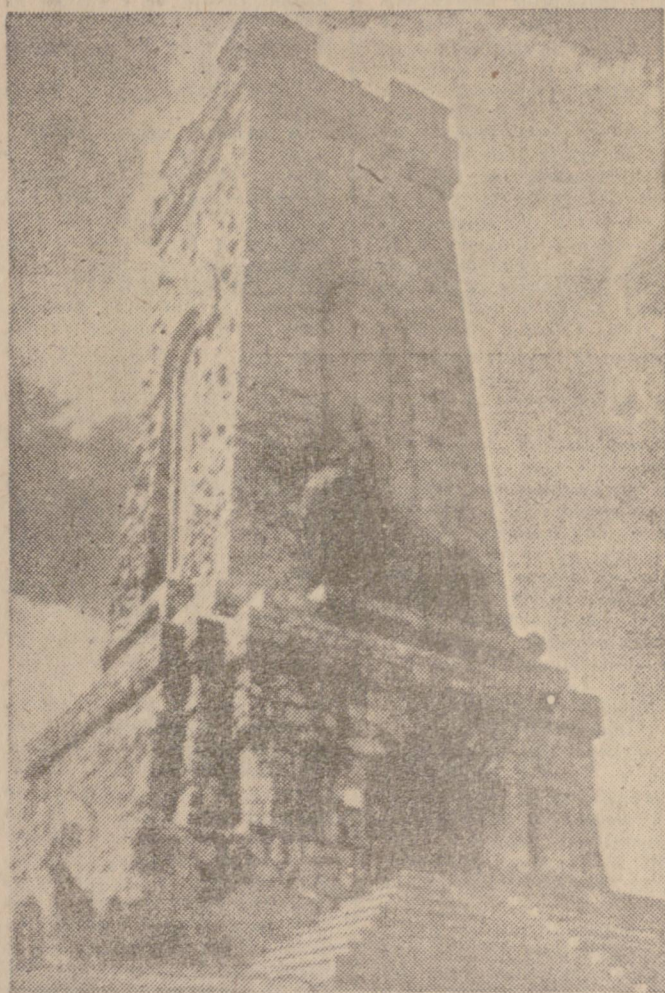
Вестникът е основан през 1943 година

Брой 27 (3922)

Цена 2 стотинки

ПОКЛОН, ОСВОБОДИТЕЛИ!

99 години от Освобождението на България

Няма две истини

Защо не бяха внедрени пет нови изделия в комбината за услуги „Раховец“ — Горна Оряховица? Пътят на техническия прогрес е осеян с ... неспазени срокове. Нужни са съгласуваност и целенасочени действия

През миналата година в комбинат за услуги „Раховец“ — Горна Оряховица не бяха внедрени пет нови изделия: градинарски разпръсвач за поливане, пластмасова туристическа мивка, инструментално сандъче, туристически бензинов примус и пластмасов ножодържател. За изработката на конструкторна документация, прототипи и инструментална екипировка за тези изделия са били сключени съответни договори с Базата за внедряване на металини изделия и нестандартно оборудване във Велико Търново, но сроковете и за работата и за внедряване на новите производства съгласно договорите отдавна са изтекли, а на практика все още няма нищо. Или почти нищо...

От своя страна колективът на Базата за внедряване не е завършил (макар и не в предвидените срокове) разработките на четирите петте изделия. Сега в КУ „Раховец“ най-после започва производството на градинарски разпръсвач и се подготвя работната на туристическата мивка, но в процеса на работа възникваха и възникват доста противоречия между базата и комбината.

Защо не бяха спазени сроковете за усвояване и внедряване в производството на петте нови изделия? Становищата по този въпрос са различни, но те имат допирни точки, които налагат опрeделени изводи.

Първо становище по въпроса

Производството на КУ „Раховец“ зависи до голяма степен от конюнктурата на пазара. „Ние почти винаги сме изправени пред известен риск, когато започваме ново производство — споделя директорът Атанас Личев. — Ако не усвоим навреме нов изделие, съществува опасност търговията да бъде „на воднена“ от същото изделие, произведено в друго предприятие. При това положение нашият труд отива на вятър...“

Разбира се, производството на стоки за народно потребление не е самоцел и ръководството на комбината съвсем не е имало предвид търговската страна на въпроса, когато е настоявало пред Базата за срочно усвояване на петте изделия. Главният стремеж на КУ „Раховец“ винаги е бил задоволяване на потребителското търсене с нови предмети за домакински бит. В този смисъл неуспехът на комбината да усвои новото изделие не само върху икономиката, но и до известна степен и върху репутацията на комбината.

Причините, за да не се появят досега на пазара тези изделия, според ръководителите на КУ „Раховец“ са следните:

◆ за градинарския разпръсвач за поливане — от направените 20 тела и свързани елементи не могат да се монтират свързващите елементи на „входа“ на из-

делието. Монтажът е трудоемка и недопустима за нормални производствени условия операция;

◆ за туристическата мивка — не е доставена част от инструменталната екипировка (блансформата). От Базата изпращат специални писма без да предупреждават ръководството на комбината, за да осигурят необходимите условия за пробните изпитания. Някои части от екипировката се изпращат дори по пощата (!);

◆ за инструменталното сандъче — разработката е прекратена едностранно от Базата, като нейни представители се мотивират, че е необходим вънос от специална платмасина и че този вънос не е възможен. Писмена аргументация с необходимата отговорност не съществува;

◆ за бензиновия туристически примус — изделието се разработваше съгласно договор от май 1975 г. със срок за завършване 30.XII. същата година. Инструмен-

талната екипировка е несполучливо изработена и многократно пробна не са довели до положителни резултати. Разработката е отказана;

◆ за пластмасовия ножодържател — разработван същот от 1975 г. Пет пъти са правени проби на инструментите. Поради несполучливи резултати и тази разработка е отказана.

„Повече не можем да разчитаме на Базата за внедряване“ — казват в комбината.

През тази година в КУ „Раховец“ със собствени сили ще се внедрят и седем нови изделия, които имат положителна екипировка. Тази задача се реализира в областта на големи органични пластмаси, при наличие на слаба инструментална база. Въпреки тези трудности, две от планираните изделия вече са внедрени в производството и това вдъхва надежди, че и останалите пет про-

◆ На стр. 3

В Окръжния народен съвет

На състоялото се във вторият заседание изпълнителният комитет на Окръжния народен съвет отчете съвместното между населението и местните власти. През 1976 година по благоустрояването, хигиенизирането и създаването на приветлива и културна обстановка. За постигнати успехи бяха наградени народните съвети в Горна Орляковца, Дебелец, Масларево, Сашево, Овча могила и пълномощниците си във Вишовград.

Разгледано бе и изпълнението на производствено-финансовия план за миналата година на обществения селскостопански организации и се приеха решения за материалната и финансовата обезпеченост и обвързаност на пазара за втората година от седмата петилетка — отрасли те на материалното производство. На заседанието бяха направени анализ на стопанската дейност през миналата година на СД „Местна промишленост и битови услуги“ СД „Изграждане на населените места“ и СД „Търговия“.

Изпълнителният комитет обсъди работата на народните съвети и съветите, сигналите и предложенията на гражданите и системата на организирането и ръководството на социалистическото съревнуване в окръга през седмата петилетка.

Йордан ДЕНЧЕВ

Литературно четене в София

По инициатива на Клуба на великотърновци, живеещи в София, във вторник в самото на Клуба на културните дейци в столицата бе организирано литературно четене. В него взеха участие членовете на Литературната група във Велико Търново: Виктор Генова, Кънчо Атанасов, Кънчо Пенев, Румяна Драгозова, Стефка Цветкова и Христо Медникаров.

Срещата беше открита и ръководена от писателя Стефан Мокрев. На нея присъстваха секретарят на Съюза на българските писатели Матей Шопкин, писателят Стефан Динев и други.

След срещата се състоя разговор между ръководството на Клуба на великотърновци и литературните творци. Бяха обсъдени някои бъдещи инициативи.

(Соб. инф.)

Ранни зеленчуци

Празник на самодееца

Във вторник в Окръжния младежки дом във Велико Търново беше отбелязано 60-ият годишен денят на самодееца. Студентният политехнически театър „Свиреци“ представи за този път „Нашето сандъче и утрото ще святи“, комедия на доцент Георги Данчев по стихове и материали от преста, постановка на главния художествен ръководител на колектива Илия Узунов.

С празнични думи към самодеятелите от колективите на Окръжния младежки дом се обърна Маргарита Кемалова, секретар на Окръжния комитет на Окръжния комитет на ДКМС Димитър Тодоров, който наградил на изяви самодееца.

Във връзка със стотното празненство на политическия театър от името на градския съвет за изкуство и култура бяха наградени на активна концертна дейност и постигнати високи художествени успехи.

Сергей ДАНЧЕВ

Градинарите от Великотърновския край отдавна са известни като майстори в отглеждането на зеленчуци. Достойни техни последователи сега са работниците от оранжерията край Джуджунца. И тази година пред тях е поставена отговорна задача — да произведат около 1000 т краставици, 900 т ранни и средноранни домати и 200 т едро-

плоден зелен пипер.

В резултат на навременна подготовка на площите и спазването на агротехническите изисквания зеленчуковите насаждения в оранжерията вече са нагледали над 200 т. До сега са набрани над 100 т краставици и 26 т зелен пипер.

Денчо ИЛИЕВ

Реконструкцията — непрекъснат процес

В СХК „Свилоза“ — производството в съответствие с техническия прогрес — Широка програма, която се изпълнява успешно

Предвиденият над 40% годишен ръст на общата промишлена продукция в сравнение с отчетата за миналата година прави най-силно впечатление в обещанието, което много хилядолетия колектив на СХК „Свилоза“ — Свищов поема в отговор на Обръщението на ЦК на БКП. Когато колективите на отделните заводи и цехове поемаха високи социалистически задължения, те имаше предвид не само нарастването си умения, но и резервите, които ще се разкрият след усъвършенстването на техниката в найомазена и на технологията

— Реконструкцията и модернизацията вече не слиза от програмата за развитието на комбината — каза директорът на „Свилоза“ Цветан Дамянов. — Практиката потвърди, че състоянието на производството трябва постоянно да се привежда в съответствие с развитието на техническия прогрес. След реконструкцията на Целулозния завод бяха произведени 6000 т висококачествена целулоза, в сравнение с предходната година при подобро качество.

Още от началото на тази година главните усилия са насочени към Шапелния завод. За увеличаване на производствения на труда в цех „Химически“ ще се реконструира пневмотранспортът за алкалицелулоза и ще се осъществи оптимизация и автоматизация на отделението „Ксантогенране“. До края на март ще се въведе нова система за темперирание на мерсеризиращата натриева основа. Тази разработка е дело на специалисти от комбината и за осъществяването и най-много усилия полага инж. Богомил Петков със съдействието на машиниста в окръга през седмата петилетка.

Още от началото на тази година главните усилия са насочени към Шапелния завод. За увеличаване на производствения на труда в цех „Химически“ ще се реконструира пневмотранспортът за алкалицелулоза и ще се осъществи оптимизация и автоматизация на отделението „Ксантогенране“. До края на март ще се въведе нова система за темперирание на мерсеризиращата натриева основа. Тази разработка е дело на специалисти от комбината и за осъществяването и най-много усилия полага инж. Богомил Петков със съдействието на машиниста в окръга през седмата петилетка.

Възстановяването на нормалната работа на цех „Газоочистка“.

Продължават нововъзведенията и в другите подразделения. До края на третото тримесечие в Целулозния завод ще бъде въведена автоматизирана програма на варилните котли. В цех „Дървесноподготвителен“ ще бъде въведено в експлоатация ново разващо устройство за дървесина. Разработва се проект за разширяване на 25—30 на сто капацитета на цех „Воден блок“ по отношение на декарбонизираната и омекотената вода. Разширява се химическото отделение на тази широка програма и за ремонти през годината ще се изразходват 6 240 000 лева.

Работниците и специалисти от СХК „Свилоза“, които приеха девиза „Качество и ефективност — ефективност и качество“ като най-отговор на партийна заповед, са в напълнение за успешно изпълнение на производствените задачи през годините на седмата петилетка.

Ангел СТОЯНОВ

ХРОНИКА

ПЛЕНУМ на Окръжния комитет на Отечествения фронт се състоя във вторник във Велико Търново. Приет бе докладът, който ще бъде изнесен на предстоящата четинтоизборна конференция на окръжната организация.

ВЧЕРА в малката зала на кино „Полтава“ се проведе пленум на Окръжния съвет за изкуство и култура. Обсъден бе докладът за петата отчетно-изборна конференция на Окръжния съвет за изкуство и култура.

Признателна България ще повтаря тези думи навек. Вовеки тя ще слави чуждия ви подвиг, братя-освободители!

Скъпа обрч черешовото топче, укрепено връз гордите сицилианци на Зли дол. Барутът, стоплян в шепи, пренасян в пестри престилки, кятан като сол, нагизан в кръв. Със сладката и невероятна смърт на Кочо и на Петешков храбростта на един народ достигна до безумие...

И сторено беше най-важното — саможертвата на българския народ показа пред цял свят, че той е решил или да погине, или да бъде свободен. И нищо друго!

С гибелта на Ботев бе познат най-високият купол на олтара на отечеството, пред който сложиха юнашки глави хиляди народни чада; бесило, на което издъхна Левски — скочено от трибуни греди — по думите на поета беше отворена врата към свободата; като неопходима прясна за османските орди нощем светеше камарата кисти в Баташката черква.

Тягите на България отекнаха най-дълбоко в Русия. Зарево на пожара през април седемдесет и шеста — обгорил до кокала Балкан, овъглия ръце, стиснали остри саби, затрептя над Москва и Владимир. И от Москва и Владимир, от Одеса и от белите поля на Сибир се притекоха на помощ родни братя.

В полковете на Гурко и Скобелев вървяха, за да останат утре безсмъртни, руски поети и орачи, руски лекари и занаятчии. Накичени със здравец, благославяни и да рени с кенарени кърпи, те тръгнаха в мъчителен, тежък поход. В жестоки сражения покориша стени на Плевен. С твърдост, неприсъща даже на желязото, преминаха запленилите планински хребети. Заедно с опълченците, застанали под самарския стяг, те зацъкаха прохода на свободата — Шипка.

Каква непреодолима сила ги притегли тук! Каква безмерна

обич ги накара да дойдат зад Дунава и оставят кости си за свободата на друг народ на хиляди версти от родна земя!

Това бе тайната на кръвата. Това бе великият хуманизъм на руската народна душа, който се измерва само със сибирските пространства, с пълноподието на Волга.

Могъщо упование крепеше духа на нашия народ — Русия ще избави България от османския атаган, от непрогледното мгло! И това упование, стопляло сърцата, пренесено през вековете, се събуди!

Землята, отгледала Ботев и Левски, се изпраща от старо загорските лепенци и баташкото унищожение достойна за нов живот. Избухна тревожните пламъци на Септември, народът потъна оливо в мрак и в унижение, но бяха разбити всички окови, защото бе жив духът на воеводата-поет и на Апостола, защото България имаше старши, силен брат!

Станала страна на Съветите, Русия озари с петолъчната звезда и дните на България. Нашият народ се усетри към светли бъднини, подкрепя от руската светска щедрост.

Наближава едно столетие от оня първи свободен и пролетен Трет март. Смениха се поколения, светът се разтърсен от епохални събития. Но нищо и никога не може да намали и помрачи общата и признателността на нашия народ към руския, към съветския народ. Все свежи са цветята, положени по отнемия път на братушките край Плевен и Шипка, в София и край Шейново. Все по-високо се разнася вдъхновеният стих на дадо Славейков: „Кат Русия няма втора...“

И върна на вековната си обич към Русия, през този светъл мартовски ден и за винаги България ще погледне: Поклон, братя-освободители, поклон!

Георги ВЕДРОДЕНСКИ

Изложба, посветена на Освобождението

Във връзка със 100-годишнината от Освобождението на България по инициатива на Окръжния съвет за изкуство и култура и на Окръжната художествена галерия в изложбените зали на ул. „Васил Мавриков“ във Велико Търново е уредена тематична експозиция на творби от фонда на галерията. Показани са около 70 живописни, графични и скулптурни произведения, оразващи трагичния край на Втората българска държава, годините на робството и борбите на народа за национално освобождение. В експозицията са представени изтъкнати творци на изобразителното изкуство като героя на социалистическия труд н. х. акад. Илия Петров, народните художници проф. Александър Поплилов, Найдено Петков

Никола Мирчев и Светлин Русев, заслужилите художници Владимир Кавалджиев, Тодор Панайотов, Калина Тасева и др.

Снощи в присъствието на представителите на културната общественост в града изложбата бе открита от председателя на Окръжния комитет на Отечествения фронт Никола Стоянов. Тук бяха и Маргарита Кемалова, секретар на Окръжния комитет на БКП, Мария Манева, секретар на Окръжния народен съвет и др.

Експозицията ще бъде открита до края на март, след което ще бъде показана в Елена — през април, Горна Оряховица — май и Свищов — юни.

Николина ЯМБОЛИЕВА

Не формализъм, а близка, конкретна работа с хората

И в началото, когато при стъпвах за пръв път тази година прага на фабриката, и при второто и при последващото трето посещение желязо да получа един-единствен отговор — дали втората година на петилетката ще бъде вече преодолена за колективна на „Рекорд“. За този колектив, който е започнал не малко светли страници в историята на предприятието, но през последните години по забравил какво е това изцяло не план. А такъв един факт не може да не влияе отрицателно върху самочувствието и на ръководители, и на работници.

Оптимистичното тук е, че някои обективни трудности вече са преодолени: няма в миналогодишната история, стотина стана всеки ден да не работят по липса на тъкачки, е доставката на нова скробачна машина е диктирано „ясното място“ с качеството на основите и са създадени предпоставки за преминаване към

МНОГОМАШИНОНО ОБСЛУЖВАНЕ

И в резултат още през декември м. г., а това постижение се забелязва и през януари и февруари, ежедневното производство достигна до 42 600 м тъкачни, непознато досега. Но достатъчно ли е то?

Не, защото планът е 44 267 метра, предвиден за 2,15 сме ни. А са набраните през миналата година тридесет нови тъкачки слани са запълнени двете сменци. От началото на годината тук са работили фактически с четириндесет души по-малко. Всъщност до 22 февруари точно такава е цифрата и на новоприетите. И ако не бяха напуснали десет души, броят почти би бил по-голям. Но не това е най-голямата беда (в кое ли предприятие не се търсят работници), ами незадоволителна дисциплина. Допълнена от недостатъчната квалификация на част от тъкачите, а и на секционните майстори, от не достигане на прежди и на парата, от дефектите в климатичната инсталация и други по-добри, производствеността на труда не е на нужното равнище. Най-вече неизползувани резерви се крият в седма сменка, в която дневният график се изпълнява по 30—40 на сто, а понижаване се свежда и до напълно смешните и жалки 10—15 процента. Друго е тук важно — че планът може да се изпълнява и само на две сменки, ако се премахнат посочените слабости и се подобри организацията на производството.

ГРЕШКАТА НА ДИРЕКТОРА

Създаденият подем сред колектива още в края на миналата година и в началото на тази година не се използва достатъчно от масово-политическите организации. Особено очевидно е, че с хората не се работи както трябва, масово-политическата работа е крайно незадоволителна. Директорът, както се казва, е петимен за партийния контрол и за помощ от останалите ръководства. А вместо това често пъти се оставя сам да си блъска главата. Достатъчно красноречив е примерът от миналата година, когато той по своя линия е решил да компенсира липсата на тъкачки с обслужване на повече машини. С добрите намерения да се помогне на плана, разпоредил в залата със съветските безаваловки станове да се премине по на деветнадесет стана. Но тъй като това е станало без нужната предварителна подготовка и убеждение, производството то започнало разко да пада. Още в първите дни другарят Иванов е разбрал, че е допуснал грешка, но е напикавал неудобство сам да предложи да се върнат на старото положение по на 14 стана. Едва когато тъкачите започнали да реагират по-невъздържано и остро, след две седмици много голям брой тъкачки за поема не на повече машини, но има не на повече машини, но има не на повече машини, но има

ЖИВА, ЕЖЕДНЕВНА, НЕПОСРЕДСТВЕНА

работата с хората и преди всичко с младешите не е на неохотата висота и вината за това е и в профкомите, и в комсомолския комитет. За голямо съжаление вината е и в партийната организация, която засага недостатъчно изпълнява ролята си на политически ръководител. Наистина партийният секретар е нов, при това е получил твърде лошо наследство — един по-малък авторитет на партийната организация, причина за което може да бъде и това, че партийните групи са нискоизградени с редица предпоставки, те или не са възприемли от административно-техническото ръководство, или не са доведени докрай, обаче едва ли цялата истина можем да гърсим само тук. След като до 20 февруари първичната партийна организация още не беше приела партийно-политически мероприятия за изпълнение на плана за 1977 година.

ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИЯ

трябва да намери час по-скоро местото си като политически ръководител на този колектив. Да мобилизира силите му за изпълнение на плана. Налице са всички предпоставки изоставането от първите два месеца да бъде преодоляно. Всеки ръководител трябва да бъде уверен, че годишната производствена програма може и трябва да бъде изпълнена.

Найден МИНКОВ

ръководството не е готово да удовлетвори исканията им. Наистина това не е толкова лесен въпрос, но подемот, желанието трябва да се изпозвават.

В същото време особено важно е повече да не се допускат увлечения и грешки. Защото е много хубава ницативата на Николина Стилиянова в качеството си на профгрупорг да даде

ЛИЧЕН ПРИМЕР

и първа да поеме 34 машини. Това обаче тя започва да осъществява със секционния майстор-комсомолец Йордан Крумов, на когото през това време е „течало“ предизвестие то за напускане по собствено желание. Ръководителите се оправдават, че са се налявали да му въздействат да остане, но той все пак е напуснал. И сега вече са на лице известни слабости с новия секционен майстор. Много жалко ще бъде, ако се допусне и тук отстъпление от веднъж завоювани позиции.

Последно ли се на профсъюзната работа, сякаш всичко е наред. Разработена е система за водене и отчитане на социалистическото съревнование, в една папка са събрани 184 лични и 26 колективни обещания, профкомитетът е планирал разглеждане на свои заседания на въпроси за профсъюзната и техническата учебна година, за охраната на труда, за рачно наизосторската дейност и т. н. Но повечето от тези неща са само на книга. Съревнование то не се вижда, не се чувствва, в по-голямата си част обещанията са изнесени върху образци, попълнени формално и не по най-важните показатели. Колкото и да търси човек в плана за първото полугодие не може да открие задачи във връзка с

ЧЕЛНИЙ ОПИТ

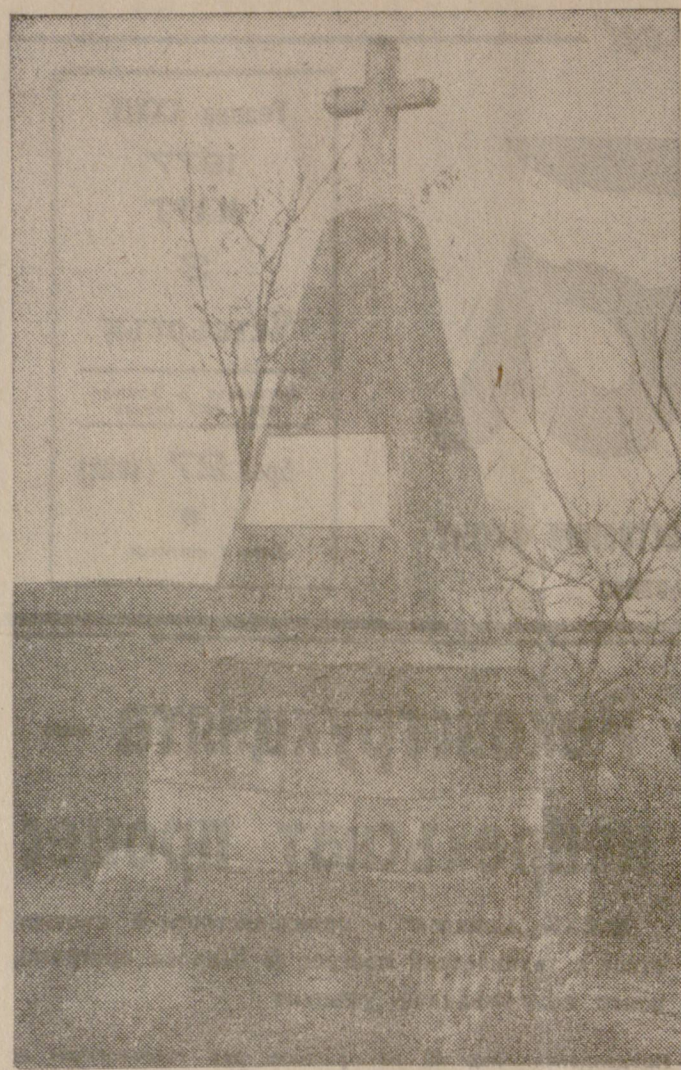
и разширяването на многомашиноното обслужване. А още миналата година са търсали този чеден опит в други градове и предприятия. И това е формално, повод да се правят екскурзии, шом никой не го забелязва съществото от липсата на нещо най-елементарно тук, в собственото предприятие — порядък и чистота. Нужно е да се започне оттук.

Съгласни сме с комсомолския секретар Маруся Минкова, че е трудно да се събират хората на различни мероприятия, защото те бързат след работата — се прибират в домовете си, където ги чакаат деца. Някога когато обещанието било наблизко, като „думнеда“ музиката и са дошли се изпълнява с хора. Сега стремиме е да се правят колкото може по-сбити програми, за да не пресит време то. Разбираме от какво са произтичали и някои не много редни действия на заключаване на врати, за да се осигури присъствие и как се е допуснало първият избор на сменната отчитно-изборна конференция на ДКМС да се провали поради недостатъчен брой присъстващи, а втория път, след като са взели мерки, являва се са били достатъчно. Всичко това само идва да покаже, че тази

ПРЕДПОСТАВКА ЗА ПРАВИЛНО ОРИЕНТИРАНЕ

Ръководството на ЕСПУ „Георги Измирлиев“ в Горна Оряховица обрла сериозно внимание на производственото обучение, в което е постигнали значителни успехи. Разшири се материално-техническата база, заздравиха се интерпретациите връзки със ЗГТ „Металургия“ в града и с авторемонтния завод „По беда“ в Лясковец, което създава възможност учениците да овладяват различни професии.

В ЗГТ „Металургия“ по време на производствената си практика те работят като структури и цехове. Стругарите изработват различни де

На хълма Света гора се издига паметник на падналите за освобождението на града руски войни. Тук винаги има цветя или венци, израз на признателност към братя-освободители.

Снимка: ИЛИМ

КАКВО НЕ ДОСТИГА В ОРГАНИЗАТОРСКАТА НИ РАБОТА?

Къде са резервите за увеличаване броя на младежите, пряко заети със селскостопански труд в общинската комсомолска организация в Ресен Дружествата — фактори за мобилизация на трудовата активност или зана, съществуват само на книга?

Съвместното решение на Секретариата на ЦК на ДКМС и Министерството на земеделието и хранителната промишленост изисква решително да насочим дейността към масово въздействие на младежите в социалистическото съревнование, към формиране на конкретни младежки даял при изпълнението на държавните и насрещническите задачи. Така ли е при нас? Къде виждаме ние резервите за увеличаване броя на младежите, пряко заети със селскостопански труд?

Преди всичко в правилното професионално ориентиране на учениците от нашите две основни училища. Досега нашата работа на дружествата се изразяваше в срещи-разговори с добри производители, в посещения на работните места, но това съвсем не значи решителна намеса на комсомолските дружества в този изключително важен процес. Затова имаме вече пет ученически цеха в промишлените предприятия, а в селското стопанство нямаме такъв. Ние съзнаваме вината си — все още не сме намерили път за въздействие върху съзнанието на родителите, не сме били достатъчно настоятелни за изграждането на

ПРЕДПОСТАВКА ЗА ПРАВИЛНО ОРИЕНТИРАНЕ

Ръководството на ЕСПУ „Георги Измирлиев“ в Горна Оряховица обрла сериозно внимание на производственото обучение, в което е постигнали значителни успехи. Разшири се материално-техническата база, заздравиха се интерпретациите връзки със ЗГТ „Металургия“ в града и с авторемонтния завод „По беда“ в Лясковец, което създава възможност учениците да овладяват различни професии.

В ЗГТ „Металургия“ по време на производствената си практика те работят като структури и цехове. Стругарите изработват различни де

Галина СЪБЕВА

РЕШЕНИЯТА НА ХЕЛЗИНКИ И ДУХОВНИЯТ ОБМЕН

Държавите, подписали Заключителния акт на Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа, обещава бровелно задължение да работят за обмяната на културни ценности между народите. Що се отнася до страните от социалистическата обшност, те предоставят възможност на своите народи да бъдат в съприкосновение с най-добрите образци на културата, изкуството и литературата от цял свят. Съпоставката на данните за обмяна на културни ценности в социалистическите и капиталистическите страни обаче показва съществена разлика в изпълнението на изисванията на Хелзинки. Фактите са красноречиви.

Само през 1974 и 1975 година, в периода, когато се подготвяше и се състоя Съвещанието, в България са издадени 40 книги от френски писатели, 32 — от английски, 25 — от американски. Сред авторите са Русо и Фурье, Уолтън и Файнман, Драйзер, Силитоу, Моравия. Тематичните планове на издавателствата през миналата и тази година обхващат нови заглавия на книги и автори от тези страни. Издават се и много книги, пряко свързани по тематика със Съвещанието за сигурност и сътрудничество в Европа. Техният списък включва повече от сто заглавия.

Нека да видим съвременен на какъв български прозвон деня се издават в трите държави: за чиято литература стана дума. За същите 1974 и 1975 година във Франция са отпечатани 3 книги от български автори, в Англия — 2, в САЩ — 1. Нима издателските възможности на най-развитите капиталистически страни са по-малки, отколкото тези на България? Или българската литература няма върхове в обществено-политическата или художествената литература, които да представят интерес от международен мащаб? Отново да припомним фактите: същите нията на Георги Димитров са издадени в почти всички страни на света; произведени на Тодор Живков са излезли в чужбина в повече от 70 страни; Христо Ботев е преведен на 38 езика, Иван Вазов — на 45, Георги Караславов — на 27.

За това как България изпълнява решенията на Хелзинки за обмен в духовната сфера с някои свои партньори на Запад е показателна дейността на „Хелмус“ — външно-търговското предприятие за връзки и износ на произведения на изкуството и културата. Действително, сега в чужбина се получава много повече информация за постиженията на съвременна България в тази област. Специално на Запад обаче се прави неосвирено по-малко за пропаганда на културата на България. Това се потвърждава и от обстоятелството, че през изминалата година „Хелмус“ е направил внос за 1 300 000 валутни лева, а износ в развитите капиталистически държави — 35 000. Тази година вносите е увеличил се около 300 хиляди валутни лева. По отношение на отделни страни съотношението е: вносно-износната листа с ФРГ е 228 000 срещу 36 000 валутни лева; Франция — 270 000 срещу 10 000 валутни лева; САЩ — 125 000 срещу 4000 валутни лева; Холандия — 70 000. Без никаква износ от България и пр. Нима това не са доказателства за въпроса какъв е приносът на България в осъществяване на Хелзинки и какъв — на съответните страни от Запад?

Да вземем друга област — телевизията и радиото, чиято дейност спада към т. н. „трета кошница“ и се отнася до по-широката размяна и популяризиране на идеи и информации, които имат за

цел да съдействуват за укрепването на мира, взаимното опознаване, разбирателството и сътрудничеството между народите. През последните пет години българската телевизия е обменила с други телевизии около 30 програми. Сключени са спогодби и се поддържат редовни връзки с 36 телевизионни организации. С най-важните световни агенции се извършва всекидневен информационен обмен. През миналата година от българска страна са изпратени близо 1000 телевизионни материала, а са получени около 400 по линия на сключените договори. От около 4500 часовата програма 40 на сто е чужда и половината от нея е от капиталистически държави. В този духовен обмен обаче се наблюдава едностранчивост. Западните страни насочват усилията си да продават, но не и да купуват информация от социалистически страни, в това число и от България. Не може да се възприеме тяхната теза, че при богатия избор, който българската телевизия ни предлага, са лишени от възможността да задават въпроса на западната публика. Очевидно, съображенията са от друг характер. Не е в полза на духа на Хелзинки положението, че през 1976 година на 10 капиталистически страни са купили само 24 телевизионни заглавия от България, която е доставила от тях 3501.

Известно е, че за една година от САЩ и Западна Европа в социалистическите страни се получават над 3000 часа телевизионна програма, а обратно — изпращат се по-малко от 1000 часа.

Така че, независимо от пропагандния шум около „третата кошница“, в дълг към социалистическите страни са именно западните радиотелевизионни организации.

Примерите са наистина много. България като член на социалистическата общност ще продължава и занапред, без да се влияе от конюнктурни съображения, да работи в духа на Хелзинки, в полза на опознаването, разбирателството, сътрудничеството и мира между народите. Решенията на Хелзинки са в пълна хармония както с принципите на външната политика на българската държава, така и с културните, демократичните и интернационалните традиции на българския народ.

Бинка МИЛЕВА

Нови книги

даващ световните положения на атомизма и проваляне го. Запикавайки името и делото на древногръцкия мислител-философ, авторът опровергава несправедливите традиции, представя за епикурейството.

Към книгата са приложени трите достигащи до нашето време писма на Епикур и неговите основни мисли и афоризми от така наречения Ватикански кодекс.

„Епикур“ е най-новата книга от поредицата „Хоризонти — светът, науката, ние“. Ю. И. ЮДИН, БАЗЕЛСКИТЕ ФАРМАЦЕВТИ

Почти всеки десети медицински препарат, употребяван сега от жителите на Западна Европа, се произвежда от „голямата тройка“ — най-крупните химически концерни в Швейцария „Хюфман Ла Рош“, „Циба Гейги“, и „Сандол“.

Грижливо обмисленият „постмодерен“ механизъм и близ нести със зародиша на хората гостят постоянно растящи не чаби на базелските магистрати, които системно качват цените на своята продукция. На всичко това е посветен настоящият памфлет написан от специалист по международните икономически проблеми.

Владимир МОСТОВ, КУЛТУРА И МОДА

В книгата се разглеждат редица въпроси, свързани с въпроса за отношението между модата и социалния и духовния живот на обществото, етапи на особено актуални след Единадесетия конгрес на БКП. Обект на разглеждане са както проблемите, свързани с модата, така и ония, които са в буржоазната антропология, социологията на културата и в областта на естетиката.

Книгата е от поредицата „Партнариат „Епоха и култура“.

Рали РАДЕВ, ЕПИКУР

На основата на етимологично и обстойно изследване на историко-философските факти са характеризирани трите основни страни на епикурейството: теорията на материалния естествоизпитател; учението на познанието и критериите за истината; схващането на нравствения идеал. Авторът анализира епикурейството на трите основни принципа във философията на Епикур, очертава мястото на епикурейството в световната история на философията и културата, характеризира го като едно от най-ярките форми на материалистическия светоглед, утвърждава

Гинка КИРВИКОВА

секретар на общинския комитет на ДКМС в Ресен

Плодотворно сътрудничество

Търговско-икономическите отношения на социалистическата общност с развиващите се страни от Азия, Африка, и Латинска Америка заемат все по-централно място в системата на световното разделение на труда. За социалистическите страни развитието на широкото взаимноизгодно сътрудничество със страните от „третия свят“ е въпрос на интересен дълг към народите, отхвърлили колонизаторския гнет и търнали по пътя на националната независимост. Красноречиво доказателство за това е фактът, че през последните 10 години членовете на СИБ са единствената в света група страни, във външната търговия на които постоянно нараства относителният дял на развиващите се държави.

Участие на Куба в работата на СИБ отначало като на наблюдател, а сега вече като редовен член, показва на латиноамериканските страни преизобилие, които им разкрива сътрудничеството с икономическата организация на социалистическите страни.

Мексико стана първата латиноамериканска държава, която тръгна по пътя на сътрудничеството със Съвета за икономическо взаимопомощ. То за пример, за голямо неудо-волствие на външната латиноамериканска олигархия и на международния империализъм, се оказва твърде значителен. Днес търговско-икономическото сътрудничество на страните-членки на СИБ, естествено в различна степен, успешно се развива с Мексико, Аржентина, Бразилия, Боливия, Венецуела, Колумбия, Перу, Уругвай. Главното е, че въпреки някои колебания тези отношения следват тенденция към постоянно разширяване: само за последните 5 години стоноборът между двете групи страни е нараснал 2.8 пъти.

Страните-членки на СИБ ангажират от своите латиноамерикански партньори както традиционните за развиващите се страни суровини и полуфабрикати, така и все повече се разширяващ се асортимент от промишлени стоки. От своя страна СИБ изнася за Латинска Америка: машини и промишлено оборудване [СССР, Чехословакия, България, ГДР, Унгрия], транс-

порти и транспортно-поемни машини [България, СССР, ГДР, Полша], селскостопанска техника [СССР, Румъния, България, Полша], инсталации за хранителната и леката промишленост [Чехословакия, СССР, България, Полша, Унгрия, Румъния], медицински апаратури, съобщителна техника, електроника.

Отношенията СИБ - Латинска Америка се изграждат върху основата на междудържавни споразумения и договори. В тях важно място е отделено на научно-техническото сътрудничество, което е насочено към развитието на решаващите клонове в икономиката на съответните страни. Нова форма през последните години станаха и някои смесени предприятия в областта на машиностроение, петролодобива, риболовството, строителството. За създаване на благоприятни условия за търговски обмен, СИБ предоставя на латиноамериканските страни дългосрочни кредити, като за облекчаване на разплащателните операции те се извършват на базата на колективната валута на социалистическите страни - преводната рубла.

За страните от Латинска Америка особено важно значение има подготовката

на национални кадри. В това отношение СИБ им оказва голяма помощ. Учреденият от социалистическите страни Стипендиален фонд, дава възможност на близо 6000 латиноамерикански студенти да участват в страните-членки на СИБ и то по специалности, имащи решаващо значение за издигане на икономиката и усъвършенстване постиженията на техническия прогрес в собствени те им страни.

Въпреки видимото засилване на икономическите връзки между страните от Латинска Америка и СИБ, съвършено ясно е, че все още има огромни неизползвани резерви. Достатъчно е да се спомне не предположенията на СИБ за скъпяване на дългосрочни търговски спогодби с взаимно предоставяне режим на най-облаготелствувана нация.

Поставеното добро начало в отношенията между СИБ и развиващите се страни от Латинска Америка трябва да се утвърждава и разширява. Те са пример за нов тип международни икономически отношения, конкретен принос за укрепването на мирното съвместно съществуване между държавите с различни социално-икономически системи.

Стефан ГОСПОДИНОВ

Продукцията на Комбината за горивна апаратура „Кл. Готвалд“ — Павликени е известна далеч зад пределите на родината. Затова бригадирът Кънчо Цонев, контролът рът Никола Костев и монтьорът Иван Петров грижливо проверяват качеството на изделията.

Снимка Иван РУСКОВ

ПРОГРЕСИВЕН МЕТОД НА РЪКОВОДСТВО

Вътрешно-стопанската сметка в Завода за ремаркета в Елена — резултати и проблеми

Вече втори месец принципите на вътрешно-стопанската сметка действуват в цеховете на Завода за ремаркета в Елена. Като мет на ръководството тя е прогресивна форма на икономическа организация на производството и нейните предимства са широко известни.

Задълбочените анализи на производствената структура на предприемача започнаха още през миналата година. Съществували в завода пет основни цеха не можаха пълноценно да използват всички основни средства, работната сила, материалите. Липсваха възможности за поточност в някои от технологичните процеси, имаше случаи на неритмичност в производствения цикъл.

Чрез обособяването на два основни и един инструментал-

лен цехове се откриха възможности за комплексно обхващане и регулиране на процеса на производство. Сега в цех №1 се концентрира производството на осемтонните ремаркета, феканните изсерни и колесарите, а в цех №2 — дванадесет и петтонните ремаркета и кръговете. При новата структура стопанското ръководство може по-ефективно да оперира с производствените мощности и трудовите ресурси, да осигурява по-голяма конкретност на плановете, да получава многоотраслова и непрекъсната икономическа информация.

Първите резултати, макар и да не дават право за категорични изводи, доказват предимствата от въвеждането на вътрешно-стопанската сметка. Наистина, те не представляват никакъв скок в сравне-

ние с миналата година. Важното тук е, че положителните тенденции в производството доведоха и до промени в социалния климат на колектива, в психологията на работника.

Действието на вътрешно-стопанската сметка стимулира различните социално-икономически фактори, като социалистическото отношение към обслужваната машина, взаимния контрол и самоконтрол върху качеството и трудовата дисциплина. Новият метод на ръководство издига ролята на бригадирите, груповите майстори и на чалачи-смените, като непосредствени организатори на производството. На по-друго равнище преминават съвещанията, оперативките, събиранията. По-ясно се проявява критичният, творчески дух, обхваща цялата страна след Юлския пленум на ЦК на БКП.

С въвеждането на стопанската сметка по цехове възникнаха и някои проблеми, чакащи своето бързо разрешение. Поради незадоволително състояние междучехови отношения, които трябва така да се регулират, че да не затрудняват ритмичността на процесите и оперативната отчетност. Наложително е да се синхронизира производството на междинните детайли, оптимално да се организира вътрешно-заводският транспорт, по-точно да се отчетат междучеховите услуги.

Икономическите служби към цеховете трябва да използват пълноценно всички свои ръководни функции. Обратката на първичната информация е наложително да става в най-кратък срок, за да се контролира евентуалното отклонение, евентуалният преразход на суровини, материали и енергия.

Стопанското ръководство на Завода за ремаркета в Елена насочва вниманието си към по-нататъшното внедряване на стопанската сметка по участъци и бригади, като следващ етап в борбата за решаване на обществено-икономическите задачи, стоящи пред колектива.

Йордан КИРЧЕВ

НЯМА ДВЕ ИСТИНИ

◆ От 1 стр.

води ще бъдат навреме усвоени.

Второ становище по въпроса

Базата за внедряване на метални изделия и нестандартно оборудване във Велико Търново е създадена към Министерството на външната търговия и услугите за осъществяване на техническия прогрес в поделията на министерството из цялата страна, а това значи — и в КУ „Раховец“. През миналата година колективът е осъществил 34 разработки за 574 000 лева, като е реализирал до 60% икономически ефект от вложените в разработките средства. По невнедрените пет изделия в КУ „Раховец“ също така са се отразили неблагоприятно и върху икономиката, и върху репутацията на Базата.

Ето напратно как стоят нещата в това отношение през погледа на ръководителите на Базата за внедряване:

◆ за градинарския разпръсквач за поливане — в комбинация не създадохме на време условия за пробно производство, а в процеса на изпитанията на новите изделия винаги се има дефекти, които базата с готовност ще отстранява;

◆ за туристическата мивка — в определения ден няма кой да посрещне нашите хора, да им създаде фронт за работа. А това може да се организира и през почивните дни;

◆ за инструменталното сандъче — доказано бе, че изделието може да се изработва качествено само от вносни пластмаси. Ние не можем да осъществяваме скъпи, неефективни разработки;

◆ за туристическия принос — производството на това изделие се вижда сложно за комбинацията, но ние ще започнем пробната му серия в Завода за телферни електродвигатели — Велико Търново;

◆ за пластмасовия нож — след няколко некачествени проби другите се отдръпнаха. Сега това изделие се работи в Златарица.

В плана си за тази година Базата предвижда да усвои в подделенията на СД „Местна промишленост и битови услуги“ — Велико Търново шест нови изделия. За тази цел до Дирекцията са били изпратени три циркулярни писма, на които още не е отговорено нито по-жизнено, нито отрицателно. Становището на Дирекцията е, че е по-целесъобразно Базата сега да изпълни до

край своите задължения по внедряването на изостаналите от миналите години разработки и това, като се има предвид досегашният горчив опит, безспорно е правилно становище.

Но съгласно приетата съвместна програма за разработка и внедряване на стоки за народно потребление през седмата петилетка, само през тази година трябва да бъдат усвоени нови 11 метали и 12 пластмасови изделия...

Кой е прав?

На този въпрос трудно може да се даде пълен и изчерпателен отговор, но факт е, че на пазара липсват планираните пет изделия, които КУ „Раховец“ трябва да произведе, че Базата за внедряване бавно внедрява постиженията в техническия прогрес в практиката.

За 30 месеца се проектира, внедрява и усвоява производството (в заводски условия) примерно на един многопошов батер. Но може ли един необходим за нашия бит предмет да се усвоява толкова време, макар и да е сложна неговата разработка, както е случаят с бензинови туристически принос? Това изделие се разработва вече година и 9 месеца и още не е узаконено. Въпреки това другарите от базата твърдят, че ще започне пробната му серия (а след това и производството му) в Завода за телферни електродвигатели — В. Търново по линията на производството на стоки за широкото потребление. Директорът на завода обаче сподели, че производството на този принос е „далечна работа“ и че изделието едва ли ще се внедри в завода. При това положение базата за внедряване може би ще трябва да търси ново предприятие за реализиране на своята разработка. Но — докога? Ще има ли някакъв практически ефект от цялата тази работа?

И в КУ „Раховец“, и в базата се натъкнахме на един същ израз — „петричка та врачка“. („Да не сме петричка та врачка, че да знаем кога ще дойдат техните специалисти“ — „Да не сме петричка та врачка, че да знаем кога ще ни осигурят условия“). По-съществено обаче е, че се натъкнахме на несъгласуваната работа между базата и комбинацията и това е най-важната според нас причина за несвоевременно усвояване на външните пет изделия. Стигнало се е дори до там, че се изпраща по пощата инструментална експирова само и само да се отчете някаква дейност, да се спазят формално задълженията и се избегне отговорността...

Йордан ВЕЛИКОВ

Коментар от инж. Петър ДОБРЕВ, завеждащ сектор „Технически прогрес“ при ОК на БКП

„В материала става въпрос за реализирането на пет конкретни изделия, по неспазването на сроковете при внедряване на научно-техническите разработки в производството не е частен случай, и то само в Базата за внедряване на метални изделия и нестандартно оборудване — Велико Търново и КУ „Раховец“ — Горна Оряховица. Тук се повдига един принципен въпрос — за ускореното внедряване на постиженията на техническия прогрес в практиката — въпрос, който се третира във всички партийни и правителствени документи.

Случаи като изнесените се срещат рядко в работата на някои ръководители. Те задържат по-нататъшното ни икономическо развитие, пречат за всеобщо задоволяване растящите потребности на населението. Липсват на съгласуваност и неизпълненост на поставените задачи са в резултат на слаба трудова и технологична дисциплина и в предприятна-внедрителите.

Трудностите и споровете за решаването на дадена задача са трудности, които

НА ПЪРВО МЯСТО В ОКРЪГА

С постигнатите високи успехи в социалистическото съревнование през последното тримесечие на м. г. ТПК „Дружба“ в Павликени завоюва преходното червено знаме на Окръжния кооперативен съюз. На колектива е присъдено званието „Окръжен първенец“ и му бе връчена грамота и парична награда.

На базата на натрупания опит и в съответствие с новите задачи, поставени от XI конгрес на ВКП и Юлския пленум на ЦК на ВКП

непрекъснато се усъвършенства воденето и отчетането на социалистическото съревнование.

През миналия отчетен период бяха излъчени 8 колектива за първенец, 5 души получиха званието „Най-добър в професията“, 4 отговорници бяха удостоени със званието „Най-добър ръководител на ателие“, а над 90 работници получиха званието „Ударник“.

Филип ФИЛИПОВ

ПРОДЪЛЖАВАТ ДОБРАТА ТРАДИЦИЯ

Неотдавна животновъдите от отрасловото предприятие в Обединение отчетоха резултатите от съревноването през миналата година. На първо място сред краевефермите е тази с ръководител Иван Стоянов, а в овцевъдството — ферма №3 в Иванча. Най-добри постижения има колективът с ръководител Йордан Тодоров, а между доичките първа е Тодора Иванова.

Тази година животновъдите обещават да получат над план 60 т мляко, 20 т прираст и да увеличат произведението на гредата с 5 на сто. Първите резултати са радовити. Графичните за краеве мляко през януари и февруари са преизпълнени, реализирани са първите количества продукция от овцевъдството.

Йордан КАРАНЧАЛИЕВ

Автосервиз — Велико Търново

съобщава

НА ГРАЖДАНЕТЕ, ПОЛУЗАЩИ УСЛУГИТЕ МУ, ЧЕ СЪЩИЯТ ИЗВЪРШВА ТАПИЦЕРИИ НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА.

3-1

Автосервиз — Велико Търново

съобщава

НА ВСИЧКИ ГРАЖДАНИ, ПОЛУЗАЩИ УСЛУГИТЕ МУ, ЧЕ СЪЩИЯТ ОТ 1. III. 1977 ГОДИНА ЗАПОЧВА РАБОТА НА ДВЕ СМЕНИ. РАБОТНОТО ВРЕМЕ НА СМЕНИТЕ Е ОТ 6.00 ДО 21.00 Ч. НЕПРЕКЪСНАТО.

3-2

РАЗМЕНЯМ къща, София — 17 — ул. „Йосиф Ковачев“ 33 — 3 стая и кухня в двора на място, срещу двустранен апартамент или къща В. Търново. Справка: тел. 2-04-62 — В. Търново.

ки: вторинни, четвърти, събота, неделя — след 14 часа.

ПРОДАВАМ спешно „Жигули Ваз 2101“, добри дая, Велко Търновски, Васил Петров Калчев.

ПРОДАВАМ „Жигули“, 50 000 км, с 5 нови гуми „Мишин“ в отлично състояние. Справка: след 17 часа — Тодоров, Севлиево, ул. „Бор“ №11.

ПРОДАВАМ дърворезачка, газов мотор, „Черлу“ 9, Плевен — Найденов.

ПРОДАВАМ спешно „Жигули“, Елена, „Никитин“ Поп константинов“ 14 „Б“. Справ

Завод за автоматични вежни — Л. Косев

търси да назначи

СТРУГАРИ

РАЗКРОЙЧИЦИ

ЗАВАРЧИЦИ

ГАЛВАНОТЕХНИЦИ

ПРЕСЬОРИ

Заплащане по сделко-премиалната система.

Заводът разполага с добре уреден стол и удобен транспорт за извозване на работниците.

Справки:

ЛИЧЕН СЪСТАВ, ТЕЛ. 20-70, ВЪТРЕШЕН 79.

3-1

Фабрика „Деню Георгиев“ — Велико Търново

търси да назначи

ОБЩ РАБОТНИК — МЪЖ,

ЗАПЛАЩАНЕ СЪГЛАСНО ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ ЩАТ.

СПРАВКА: „ЛИЧЕН СЪСТАВ“.

ТЕЛ. 2-39-51.

СУ „Хидрострой“ — яз. „Йовковци“ — Велико Търново

търси

ШОФЬОР на автобус „ПАЗ“, ШОФЬОРИ от всички категории, за товарни коли, РЕГУЛИРОВЧИК — нафтови помпи, АВТОМОБИЛЕН ЕЛ. ТЕХНИК.

Заплащане по щата и на разценки плюс 30 на сто за лоши работни условия.

Справки: отдел „Транспорт“ на управлението — яз. „Йовковци“ (Капирински манастир), тел. 2-00-27, 2-81-83 и 2-81-85.

3-3

ЦВЕТЯТА — РАДОСТ ЗА ВСЕКИ ДОМ

Едва ли има българка, която да не обича цветята. От ранна пролет до късна есен те изстрелват и украсяват къщите ни. Вече напъква цветята да би ли неразделна част от топлотата на момичето, а роската китка, възпята и народните ни песни — израз на обич и пожелание за здраве и щастие. И в дните на цветята не са загубили своето значение. Сега те са не само жива украса и допълнение към уютна и грижливо поддържана, довна и истинска радост за обитателите на жилищата. А какво щастие е за българката да получи в празник от сръп поднесена китка цветя.

Наближава 1 март — Международният ден на жената. Хлябът труженици в този ден ще получат от близки и познати по-сладки цветя в знак на уважение и признателност към техния съществен труд. Достойните за уважение са китките, ще стигнат ли цветята за всички през този все още зимен сезон?

По този повод посетихме оранжерията за цветя на Държавното семейнопроизводно стопанство край Павликени. Още е зима, а наоколо ухае на разцъфнали карамфили. Оранжерията за цветя са разположени на 30 000 кв. м от тълкена площ. В тях се отглеждат главно карамфили от сорта „СИМ“ в 16 различни цвята. Само през миналата година тук са били произведени 3 000 000 карамфилови шекингини и 2 065 000 рязани цветя карамфили.

Заданата за тази година е също не е малка. Предстои производството на 1 800 000 рязани цветя и 4 000 000 карамфилови шекингини, от които 2 500 000 ще бъдат акорени.

И все пак ще стигнат ли цветята? До сега работниците от оранжерията са наб-

рали първите 240 000 цветя, а до 8 март те ще достигнат над 330 000 предназначени предимно за вътрешния пазар.

За да има достатъчно цветя и през зимата, под ръководството на младата агрономка Руска Лозанова, тук се трудат 24 работнички-специалистки по отглеждането на карамфили. Отлични резултати са постигнали работничките от втори и трети оранжерийен блок с отговорнички Надка Христова и Веселка Русанова.

През тази година стопанството ще произведе и над 3 милиона розови фиданици в 18 цвята, предназначени за износ. За първи път тук се облагодарили и 20 новосъздадени български сортове рози.

Денчо ИЛИЕВ

„Ако не ме вълнуваше съвременността, не бих писал исторически романи...“

Писателят Стефан ДИЧЕВ влезе някак внезапно в литературата, без да е отпечатал нито един разказ в литературния периодичен печат. С неочаквана творческа дързост той предложи на читателите първия том на епичното си художествено-историческо повествование „За свобода“.

И ако тогава литературната критика малко трудно можеше да прости откровеното и предизвикателство, то днес творчеството на писателя се включва органично в съвременния литературен процес, очертава границите на художествените завоевания на съвременната историческа проза.

По време на неотдавнашното гостуване на Стефан Дичев в родния му Търновград, писателят бе любезен да отговори на поставените му въпроси:

— Какво е за Вас историческият роман като идейно-художествено своеобразие и жанрова форма?

— Начин да разкриеш дълбоките корени на народната душа, гаранция за настояще то.

— Как са според Вас най-важните проблеми, пред които се изправя съвременният свят и каква е ролята на литературата за тяхното решаване?

— Според мен, първото не е, което е необходимо за проследяване на социализма, а да има мир в света. Вторият проблем е свързан със солидарността между хората не прогреса, който е сигурна гаранция за извеждане на човешките социални проблеми в бъдещето. На трето място, не всички трябва да направим необходимото, за да преодолеем все още неизкоренените черти на дребнобуржоазната психика и все по-пълно да ги заместим с едно истинско комунистическо отношение към материалните и духовните ценности.

Мястото на литературата в тази сложна ситуация е със средства на словото, с онова, което я превръща в човешко знание да служи за щастливото разрешаване на посочените проблеми.

— Какво е мнението Ви за състоянието на историческия роман днес?

— Мисля, че историческият роман днес е наистина съвременен, т. е. той „гледа“ на, миналото с очите „на“ настоящето и че неговата „роля“ е да служи на бъдещето. За разлика от другите жанрове на съвременната проза той си служи с „два“ основни творчески похвати: бих нарекал първия максимално метафоричен, т. е. писателят използва историята, за да докаже повторимостта на определени исторически истини. За втория творчески прием е характерно засилването документално начало. Забелязал съм, че романите от този тип са особено търсени от по-рационално мислещи хора.

Може би най-уязвимата страна в историческия роман е езикът. Една част от писателите прибягват до неговото осъвременяване, друг ги стигат до противоположната крайност, т. е. до стремежа за точно придвижване към езика на историческите герои, на епохата. Лично аз мисля, че в случая трябва да се намери едно своеобразно разстояние. Стремил съм се

в моите романи езикът да бъде близък до световещата на съвременника и заедно с това да изразява душевността на моите герои, т. е. на човека от 19 век. Това беше особено трудно при изграждането на образите на героите от различните националности — за целта аз съзнателно поставих акцента върху езиковия детайл. И още нещо, всеки от тези герои си носи своята атмосфера — за англичанина тя е една, за француза — друга, за семействата Будинови и Загорски — „Пътят към София“ — трета.

Трудността за писателя се състои в това как да стане така, че да се получи равно весие в художествената структура на произведението, т. е. да се чувства, че всичко е написано от един и същ автор при запазване на цялата гама от различия в атмосферата при отделните герои. Ще добавя и още нещо, че фактът в историческото художествено повествование е ценен, когато е намален.

— Какво е според Вас от мнението на съвременника към историческия роман?

— Незадоволително. Много често изпитвам болка, когато чуя или вида, че някои младежи не знаят абсолютно каквото и да било за събитията, които са разкрили трайни черти от психологията на народа и то такива, които са гаранция за бъдещето ни развие.

— Известно е, че загряването на литературното произведение разкрива в по-малка или в по-голяма степен неговото идейно съдържателно богатство, творчески замисъл на писателя. Какво бихте споделили за загряването на романа „Пътят към София“ и „Крепости“?

— „Пътят към София“ — това е преминаването на един народ от робството към свободата; последната вълна на голямото очакване; каква изживява този, който до вчера е бил роб, а утре — свободен. „Пътят към София“ — това е изживяване на нещото чувство за достойнство. „Крепости“ за мен е по-силно подчертан идейно роман. Събират се стени на крепостта, която векове е обгра

ждала и възпирала един народ, но се събират и крепостните стени от верски, социални и нравствени характер. Това е един процес, започнал тогава, и който ние днес виждаме с ясна сила.

— За читателите ще бъде интересно да споделите и някои Ваши мисли по повод филмирането на романа „Пътят към София“?

— Филмирането на „Пътят към София“ поставя пред нас изискването да погледнем на филмовата творба като на произведение на друг вид изкуство, т. е. на кино, а не като на екранизирана дадено театрално произведение. И ако имаме предвид тази особеност, ще знаем, че всички промени на романа са били нужни на режисьора, който е автор вече на своето произведение. Режисьорът работи обикновено по мотиви от литературното произведение, с надеждата да намери неговия точен киноеквивалент. Режисьорът на филма е Николай Машченко, автор на телевизионната серия „Как се келяваше старата мама“.

— Какво е за Вас родният край?

— Като за всички хора. В творческата ми работа той е свързан с най-съкровени усеяния, мисли и идеи, т. е. човек вижда други места, градове, хора по начин, по който се възприемат тези неща в неговия роден край. Второ, той ми е дал езика, на който пиша. В произвеждането си аз използвам думите от стилстичните особености на говора в този край. Трето, с родния край е свързано предразположението ми, влюбеността към историята.

— Да ни откриете някак от тайните на бъдещите си творчески замисли?

— Искане ми се да напиша книга за един конкретен период от историческото минало на Търново и толкова силно ми се иска, че, на давам се, ще я напиша.

Димитър ВЕЛИКОВ

ДАТИ, КОИТО ЩЕ ЧЕСТВУВАМЕ ПРЕЗ 1977 ГОДИНА

Календарът за 1977 г. ни предлага много годишнини на личности и събития, които са свързани с Велико Търново и околностите.

През февруари се навършва 70 години от рождението на видния съвременен български писател, академик Емил СТАНЕВ. Велико Търново, неговия роден град, и Елена са свързани не само с биографията му, но и с творчеството му.

На 5 април се навършват 70 години от смъртта на Филип Тотю и 110 години от преминаването на четата му през 1876 г. в България при Свищов. Тези годишнини ще бъдат чествувани във Вонеша вода — родното място на войводата и във Върбовка, в чиято околност са се водили главните сражения на четата.

Осемдесет години от рождението — 16 април 1897 г., на народния артист, лауреат на Димитровска награда и патрон на Великотърновския драматично-музикален театър Константин КИСИМОВ. Една годишнина, която ще ни напомни творческия път на голямата актриса, която владее тайната да претворява всеки образ с дълбока житейска правда. Този път започва от сцената на читалищната сцена.

Преди 80 години, на 23 май 1897 г., бе убит пламенният демократ Алеко Константинов. Писателят, който се осмели да опише зараждащата се буржоазия в цялата и гротескно-художествена природа и която му отнема за неговата гражданска и писателска смелост чрез ръката на наемния убиец. По повод на тази годишнина в родния му град Свищов ще бъдат уредени изложби, кътве, Алекови вечери, окръжен литературен конкурс, туристически прояви.

100 години от преминаването на освободителните руски войски на р. Дунав и от освобождаването на Свищов. Това голямо събитие ще бъде чествувано в крайдуната

на международното работническо движение — Васил Коларов.

Навършват се 650 години от рождението на Евтимий Търновски. Най-значителният български писател от Средновековието, основател на Търновската книжовна школа, изгражда важна роля в културния живот на България. Руся, Сърбия и Румъния. Той остава в народната памет като последния български патриарх. С неговото име е свързана отбраната на Търновград срещу турския поробител. Годишнината от рождението му ще бъде отбелязана с национално тържество.

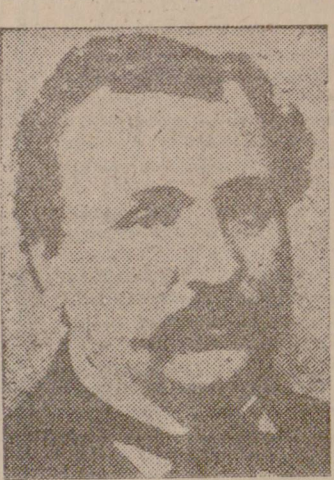
През пролетта на 1977 година се навършват 700 години от избухването на селското антифеодално въстание на Ивайло, разтърсило основите на феодализма в България и осесно силна класова зарад. Селемстотната годишнина на първото в Европа селско антифеодално въстание е повод също за национално тържество. Във Велико Търново ще бъдат организирани научна конференция и много други прояви.

125 години от рождението на Иларион Драгостинов, главен апостол на Втория революционен Сливенски окръг по време на Априлското въстание, загинал в Сливенския бакин при оттеглянето на четата. Годишнината му ще бъде чествувана в неговото родно село Арбанаси.

На 7 ноември по цялото земно кълбо ще бъде празнувана 60-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция. Ре

волюцията, която откри нова ера в историята на човечеството и сложи началото на нов социален строй. 150-годишнината от рождението на българския поет, публицист и общественик Петко Р. Славейков (1827-1895 г.) във Велико Търново ще бъде отбелязана със Славейковия дън от 21 до 29 ноември. В градовете на окръга ще бъдат организирани литературни четения и рецитали. Великотърновският университет, Окръжната библиотека „П. Р. Славейков“ и Окръжният ис

торически музей, съвместно с Института по литература и къщата-музей „Петко и Пенчо Славейкови“, ще уредят научна сесия. Годишнината ще бъде чествувана в национален мащаб.

Навършват се и 90 години от рождението на поета и преводача Асен Развиевничков, роден в село Драганово.

В Лясковец ще бъде чествувана 90-та годишнина от рождението на Петър Карамичев.

75-годишният юбилей на писателя-драматург Камен Зидаров, автор на „Парска милост“, „За честта на пагона“, „Блокада“, „Иван Шишман“ ще бъде отпразнуван в родното му село Драганово.

Пак там ще бъде и тържеството по повод 80-годишнината от първото изпълнение на „Интернационал“ в България. Навършват се 85 години от излизането на първия брой на в. „Работник“ (13. XI. 1892 година).

Рецитал — конкурс

В салона на народното читалище в Нелан се състои рецитал-конкурс на тема „Здравствуйте братушки“, по повод на 100-годишнината от Руско-турската освободителна война. Повече от 30 пионери и чавдарчета рецитираха стихове от Иван Вазов, Христо Смирненски, Никола Фурнаджиев и други български поети.

На отличилите се рецитатори бяха раздадени награди.

След рецитала възпитаниците на основното народно училище изнесоха литературно-музикална програма, съставена от стихове на руски и съветски поети и от песни на съветски композитори.

Тържеството бе истински празник за българо-съветската дружба.

Г. КИРОВ

ФИЗКУЛТУРА, СПОРТ, ТУРИЗЪМ

Шахматистките на „Етър“ — в „А“ група

Последните успехи на шахматистките Марлен и Кирилка Калмукчи от великотърновското физкультурно дружество „Етър“ прилякоха вниманието на спортната обществост. По най-убедителен начин те неколкратно показаха, че притежават качества на висококвалифицирани състезателки по шахмат.

На квалификационния турнир на „Б“ Северна група, състоял се в Ловеч, двете шахматистки отново ни донесоха голяма радост. Сред осемте женски състезатели от Михайловград, Плевен, Шумен, Ловеч, Варна — окръг Русе, Габрово и Велико Търново Калмукчи станаха победители след 6 чисти победи и едно равенство.

Извоювана бе отборна победа с 13 точки от 14 въз

можни! А това осигури на великотърновските състезателки място в „А“ шахматна група на страната.

Тази изключителна победа дойде при една много силно оспорвана конкурентна борба, особено от страна на представителния състав на Михайловград, в който се състезаваха известната майсторка на спорта В. Крумова и В. Стойнова. Те останаха на второ място с актив 12,5 точки.

За силата на великотърновчанки е показателна и разликата в активна на следващите ги състезатели — на трето и четвърто място с по 7,5 точки се нареждат отборите на Шумен и Плевен, на пето и отборът на Ловеч с 5 точки.

Иван ИЛИЯКОВ

Нови републикански рекорди

Градската секция по вдигане на тежести във Велико Търново организира в края на миналата седмица състезание на ученици от ССУ „Г. С. Раковски“ за подобряване на републикански рекорди за юноши младша възраст. В тази интересна инициатива в чест на заседаващия по това време V конгрес на БСФС бяха направени пет поправки на републикански рекорди.

В категория до 67,5 кг в вдигането извършва Петко Миланов постигна 100,5 кг (стар рекорд 100 кг). Но само няколко минути по-късно Пламен Ганев записа 102,5 кг.

Дойде ред и на състезател Иван Млъзев в категория до 82,5 кг. Той се представи още по-успешно. И в двата движения записа рекорди — изхвърляне 102,5 кг (досегашен рекорд 100 кг), изтласкване 120 кг (ст. р. 110). Нов рекорд е и двубоят на Млъзев — 222,5 кг (досега 210 кг).

И тримата рекордьори са възпитаници на мс Стефан Пончев, преподавател по вдигане на тежести в Спортното училище.

Иван ЧУШКОВ

Борците от Горна Оряховица средношколски първенец

Може би истински венец на продължаващите вече втори месец редовни стартове на борци от различни възрастови групи в залата на спортния комплекс „Ивайло“ бе завършилото в неделя окръжно първенство за средношколци. Всъщност във Велико Търново си дадохме среща само шестте отбора, които добиха право да участвуват на финала, след като извоюваха място в призовата тройка на съставите се предната седмича районни състезания в Павликени (Явяха с 6 отбора) и в Златарица (тук стартираха 7 състезания). И организираната този път сякаш бе най-стегнатата, а и състезателите от средношколските колежисти явно по-добре се бяха готвили и технически.

Личи умелче в овладяването на борбата от задължителен партер, в отделни срещи имахме запомнящи се схватки.

Не бяха малко и отличните се състезатели. И все пак безспорно натежават към победителя в категория до 52 кг М. Бучакчиев (Златарица), чиято разнообразна борба му донесе успех в най-много голюдната от всички категории, при това след много оспорвани схватки. Особено се похвали и представянето на Митко Йосифов от Свищов, който безапелационно отпадна класирането в категория до 56 кг. Много добро впечатление остави колективът на борците от Механотехникума в Горна Оряховица (треньор майор Ц. Цонев) — хомогенен, умело спобитен и балансиран състав, който напълно заслужено се изкачи на най-високия връх в отборното класиране. Горнооряховчаните представяват и окръга в републиканските финали, които ще се състоят от 6 до 9 април в Преслав.

Най-сериозен съперник на победителите бяха борците от СПТУ по промишлено-енергийен монтаж в Свищов и надпреварата между тези два състава даде колорита на целия окръжен средношколски шампионат.

Правни впечатление отстъпихме в редците на златарчани — те бяха първи на районните състезания, а сега завършиха едва на четвърта позиция. Не бяха представени борци от Страница, Карайсен, Елена...

Отдел „Народна просвета“ при ОНС осигури и награди за най-добре представилите се състезатели и отбори.

Ето и първенците в отделните категории: 48 кг — Св. Капрелски Лясков, 52 — М. Бучакчиев, Злат., 56 — М. Йосифов Св., 60 — Я. Стойчев ВТ, 65 — В. Борисов Лясков, 70 — Тр. Ангелов ГО, 75 — Ем. Лалов Св., 81 — Б. Георгиев — Св, 87 — В. Бърдаров Злат., над 87 — Ст. Димитров Лясков.

Отборно класиране: ТМТ „Хар. Стоянов“ ГО 44,5 т., СПТУ ПЕМ — Свищов 44, СПТУМСС „Мичурин“ Лясков, 43,5, СПТУ МСС Златарица 32,5, СПТУЕ „А. С. Попов“ ВТ 26,5, ТМСС „Ц. Царковски“ Павликени 23 точки.

Александър ТОШЕВ

Лако ЛАКОВ

преподавател в Спортното училище

СТАРТ В ЗОНА „ЯНТРА“

В неделя в решителния втори дън на шампионата по футбол се стартира и отборите от зоновата републиканска група „Янтра“. За битките упорито се готвиха през зимата нашите пет отбора — участници в зоната.

Ето и програмата за техните първи срещи: „Вечвой“ (Елена) ще гостува на „Вихър“ в село Борово, Русенски окръг. На свой терен „Бъдеще“ (Бутково) ще срещне отбора на „Бенковски“ (Тевен), футболните на „Левски“ (Стражица) ще гостуват в Луковит на местния „Готев“, а „Левски“ (Лясковец) ще посрещне у дома други земляци — представителите на „Левски“ (Полски Тръмбеш).

В останалите срещи от първия пролетен кръг на 6 март: „Балкан“ Орешака — „Раковски“ Севлиево, „Малчик“ Кубрат — „Филип Тотю“ Две могили, „А. Кънчев“ Трявна — „Локомотив“ Русе, „Бенковски“ Бяла — „Локомотив“ Дряново.

На нашите отбори в зона „Янтра“ — успешен старт!

Адрес на редакцията: 5000 Велико Търново, ул. „Васил Левски“ 9. Телефон: главен редактор — 2-04-58, зам. главен редактор — 2-05-26, секретариат и „Хумор и сатира“ — 2-17-12. Отдели: „Организационни и идеологически проблеми“ — 2-41-50, „Икономически проблеми“ — 2-05-27 и 2-38-31, „Изкуство, култура и проблеми на Велико Търново“ — 2-03-08, „Кореспонденции“ — 2-40-22, „Писма на читатели“ и фоторепортер — 2-17-79, счетоводство — 2-40-14, канцелария — 2-04-59, дежурен редактор и коректор 2-26-79. Телекс 066570. Сметка в ДСК — Велико Търново 185.8570. ИНДЕКС: 21301

ТЕЛЕВИЗИЯ

ЧЕТВЪРТЪК — 3 МАРТ

10.00 — По света и у нас, 10.30 — Гимнастика, 10.40 — БТ, за Интервизия: Земя през лятото — забавна програма, 11.20 — Атлас „Тихият океан“, 12.30 — Първа линия, медиация „Алкохол в детството“, 12.30 — Информационен дневник, 17.05 — Програма за детските гледища, повторение, 17.30 — Новини, 17.40 — Реклами, 18.00 — Телевизионна посветена на Освобождението на България от османско иго, 18.00 — „Полвин“: — „Часовниците на свободата“, 18.15 — „Българският език“, 18.45 — Възраждански песни, 19.00 — „Пътят към София“, 19.25 — Народна песня на Русия, 19.30 — „Българин, стана!“ — 19.50 — Лека нощ, деца!, 20.00 — По света и у нас, 20.30 — „Живите песни“ — игрален биографичен филм за Добри Чинтулов, 21.40 — Вера, днес, утре!, 21.50 — „Под лъка на джиргата“ — Бетховен — Симфония номер 7, 22.30 — Спортен репортаж, 22.45 — Новини.

ПЕΤΤЪК — 4 МАРТ

10.00 — По света и у нас, 10.30 — Гимнастика, 10.40 — Пионери: кинотелевизионна агенция „Звезда“, 11.20 — Венчо започва от детството: „Здрав, слава, чаро, мичи“ (за детско Варна), 11.30 — „Пътят към София“ — полски телевизионен филм, VI епизод, 12.30 — Информационен дневник, 16.25 — Телевизионен театър за деца: „Лот и Лот“ — 17.30 — По света и у нас, 17.40 — „Свобода на любовта“ — детски игрален филм, I серия, 18.50 — „История на революцията — 1925 Г.“ — серия от документални филми, 19.30 — „Румън“ — детски филм, 20.00 — „Време“ — информационна есенция за ЦСТ, 20.30 — „Родина от революцията“ — съветски игрален филм (VII серия), 21.45 — „Семейен разговор“ — документален филм, 22.15 — „Звезда“ — 22.40 — цент за аксидент, 22.58 — Новини.

Лазарки

„Ой, Лазаре, Лазаре, тука ми са казале, че има мома и момък...“

Прибира приимките си птичеловът за друга зима... И двоят цял е в трепет. Забравена до днес, пръстта изпраща травни и жито, изумени от простора.

Разварят се арати. Момичета пристъпват, подобни на надежда греят. Да се прозрат те искат в дълбината, а с певещи венци водата ги отнася:

— Къде, река, къде ги призоваваш, едем ще стигнат ли далекото! Задъхани за лятното въртене, ти брод към празник ли за тях чертаеш!...

Димитър КЕНАНОВ

Утро

Бразда ще се попука в утринта, мъжете ще посвят росно зърно, над люлките жените ще доплават песента и ще ги чакат да се върнат. В гнездата птици ще се будят, крила от светлина ще разлюляват, ще се разпукат млади пъпки и утринния вятър измърмурва във изворна вода ще оживява. Бразда ще се попука в утринта, и гласовете също ще надничат, по бялата забравка на дения деца от нея ще затичат. Бразда ще се попука в утринта...

Иван АНТОНОВ